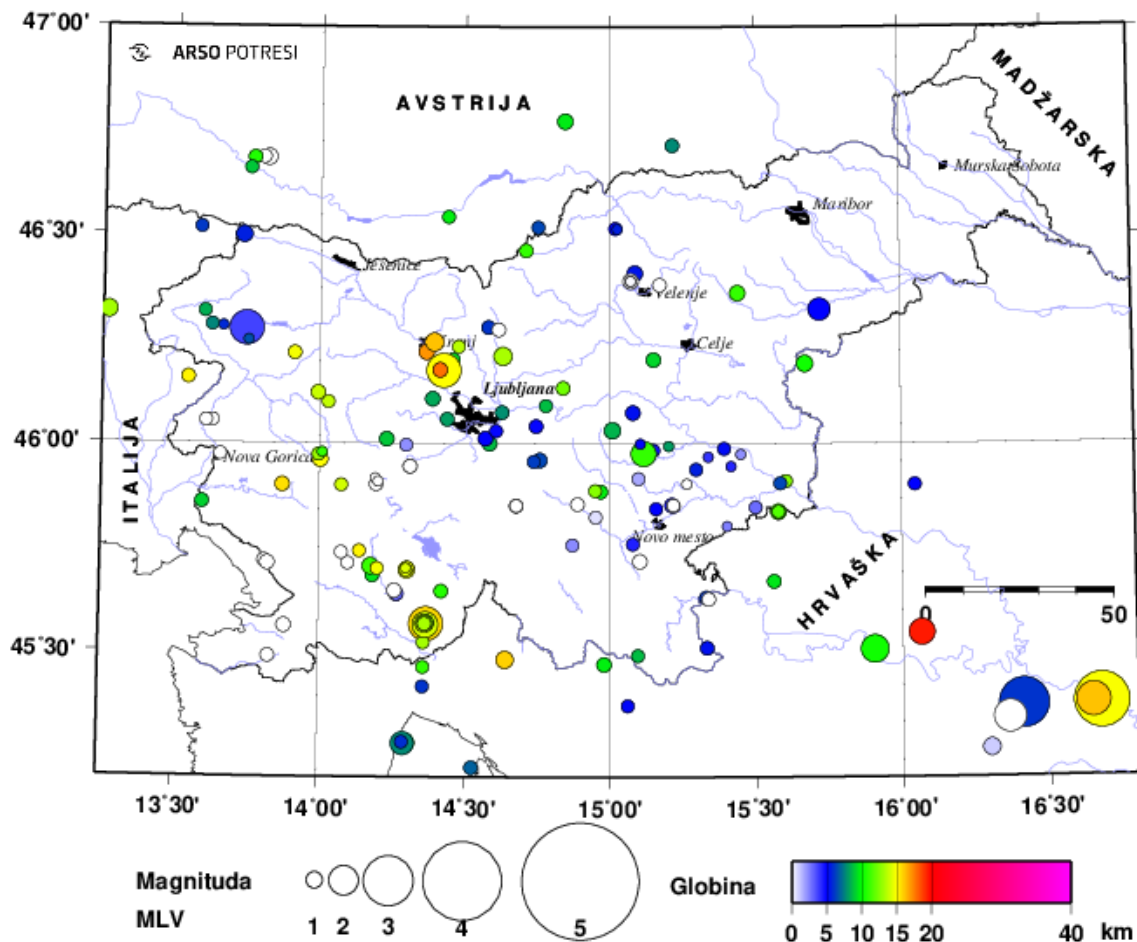

POTRESI V SLOVENIJI V FEBRUARJU 2023

Seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic so februarja 2023 zapisali 145 lokalnih potresov. Za lokalne potrese štejemo tiste, ki so nastali v Sloveniji ali v njeni bližnji okolici. Za določitev žarišča potresa potrebujemo podatke najmanj treh opazovalnic. V preglednici smo podali preliminarne opredelitve osnovnih parametrov za 24 potresov, ki smo jim lahko določili žarišče in lokalno magnitudo večjo ali enako 1,0, ter za pet šibkejših, ki so jih prebivalci Slovenije čutili. Parametri so preliminarni, ker pri izračunu niso upoštevani vsi podatki opazovalnic iz sosednjih držav.

Čas UTC je univerzalni svetovni čas, ki ga uporabljamo v seizmologiji. Od našega lokalnega, srednjeevropskega časa se razlikuje za eno uro (da bi dobili naš čas, mu je treba prišteti eno uro). M_L je lokalna magnituda potresa, ki jo izračunamo iz amplitude valovanja na vertikalni komponenti seizmografa. Za vrednotenje intenzitet, to je učinkov potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo v nekem kraju, uporabljamo evropsko potresno lestvico ali z okrajšavo EMS-98.

Na sliki so narisani vsi dogodki z žarišči v Sloveniji in okolici, ki jih je februarja 2023 zabeležila državna mreža potresnih opazovalnic in jim je bilo možno izračunati lokacijo žarišča. Velikost krožca pomeni magnitudo potresa, barva pa globino njegovega žarišča.

Leto	Mesec	Dan	Žariščni čas (UTC)		Zemljepisna širina	Zemljepisna dolžina	Globina	Intenziteta	Magnituda	Področje
			ura	minuta	°N	°E		EMS-98		
2023	2	2	3	6	46,19	15,67	10		1,0	Gornje Brezno, Hrvaška
2023	2	2	5	1	45,48	14,64	16		1,1	Gerovo, Hrvaška
2023	2	2	5	35	45,57	14,37	16	III–IV	2,3	Snežnik
2023	2	2	5	53	45,57	14,37	13		1,0	Snežnik
2023	2	2	6	12	45,57	14,37	15	čutili	1,4	Snežnik
2023	2	2	6	13	45,57	14,37	13	čutili	1,4	Snežnik
2023	2	2	6	14	45,57	14,37	14	čutili	1,8	Snežnik
2023	2	2	7	2	45,57	14,37	14		1,2	Snežnik
2023	2	2	10	32	46,21	14,63	13	čutili	1,2	Rudnik pri Radomljah
2023	2	2	17	53	45,28	14,30	11		1,3	pod morjem, blizu Lovrana, Hrvaška
2023	2	2	18	7	45,98	15,12	11	III–IV	1,7	Vrh
2023	2	2	18	11	45,28	14,29	8		1,6	pod morjem, blizu Lovrana, Hrvaška
2023	2	5	7	6	45,51	15,90	10		1,9	Desni Štefanki, Hrvaška
2023	2	7	10	25	46,32	13,27	13		1,1	Lusevera (Bardo), Italija
2023	2	8	18	32	46,50	13,73	6	IV	1,0	Rateče
2023	2	13	8	10	45,63	15,34	1	III*	0,6	Donji Bukovac Žakanjski, Hrvaška
2023	2	16	15	32	46,24	14,39	16	čutili	1,2	Britof
2023	2	16	15	44	46,27	13,75	10	čutili	2,1	Tolminski Kuk
2023	2	16	15	44	46,28	13,75	4	IV	2,3	Tolminski Kuk
2023	2	18	4	58	46,12	13,99	14	čutili	0,8	Cerkno
2023	2	18	17	40	46,32	15,72	5	čutili	1,5	Spodnja Sveča
2023	2	20	22	30	45,71	14,18	11	III	1,0	Slavina
2023	2	21	2	14	46,01	14,23	9	III	0,8	Smrečje
2023	2	21	22	33	45,96	14,00	15	čutili	0,9	Idrijska Bela
2023	2	22	17	12	45,70	14,30	15		1,0	Juršče
2023	2	23	11	57	45,55	16,07	20		1,8	Donji Hruševac, Hrvaška
2023	2	23	14	16	46,03	15,01	9	III	1,0	Bistrica
2023	2	27	12	2	46,18	14,43	15	III–IV	2,3	Dragočajna
2023	2	27	17	3	46,18	14,41	18	čutili	0,8	Mavčiče

Opomba: Intenzitete potresov, katerih učinki niso dosegli stopnje V po evropski potresni lestvici (EMS-98), so pridobljene s samodejnim algoritmom. *: največja intenziteta v Sloveniji

Februarja 2023 so prebivalci Slovenije čutili 19 potresov z žariščem v Sloveniji oz. bližnji okolici ter enega bolj oddaljenega.

V začetku meseca, 2. februarja ob 5.35 po UTC (6.35 po lokalnem času), se je zatreslo na območju Snežnika. Lokalna magnituda potresa je bila 2,3, največja preliminarno ocenjena intenziteta je bila III–IV EMS-98. Opazovalci so poročali o zvoku, podobnemu grmenju, ki je spremljalo tresenje tal.

Šestnajstega februarja ob 15.44 po UTC (16.44 po lokalnem času) sta se v razmaku nekaj sekund zgodila dva potresa na območju Tolminskega Kuka. Lokalna magnituda prvega je bila 2,1 in drugega 2,3. Ker je učinke potresov težko ločiti, je največja preliminarno ocenjena intenziteta IV EMS-98 pripisana močnejšemu.

Tudi potres 27. februarja ob 12.02 po UTC (13.02 po lokalnem času) je imel lokalno magnitudo 2,3. Nadžarišče potresa je bilo v bližini Dragočajne, največja preliminarno ocenjena intenziteta pa III–IV EMS-98.

Največ odziva (2029 vprašalnikov, s skoraj vse Slovenije) smo na ARSO prejeli za potres, ki se je 16. februarja ob 9.47 po UTC (10.47 po lokalnem času) zgodil na Hrvaškem, na območju Krka. Njegova magnituda je bila 4,8 (vir: Seizmološka služba HR). Največja preliminarno ocenjena intenziteta v Sloveniji je bila IV–V EMS-98. Močneje so ga čutili na Primorskem, od koder so opazovalci poročali o zibanju tal, tresenju pohištva, okenskih stekel, žvenketanju kozarcev. Opazovalci v bolj oddaljenih krajih od nadžarišča (predvsem v višjih nadstropjih zgradb) pa so opisali gibanje tal kot rahlo pozibavanje sem in tja.

SVETOVNI POTRESI V FEBRUARJU 2023

Februar 2023 je zaznamovala serija potresov, z žariščem v JV Turčiji (blizu meje s Sirijo), ki se je pričela 6. februarja ob 1.17 po UTC (4.17 po lokalnem času) z rušilnim potresom magnitude 7,8. Nadžarišče potresa je bilo 37 km oddaljeno od turškega mesta Gaziantep, z več kot milijon prebivalstva. Nekaj ur kasneje (ob 10.24 po UTC) mu je sledil še en zelo močen potres, z magnitudo 7,5. Sledili so številni popotresi, v roku enega dne več kot 570 in več kot 10.000 v naslednjih treh tednih. Nekateri izmed njih so imeli magnitudo nad 6,0. Potresi so razdejali cela naselja v Turčiji in Siriji, zahtevali so vsaj 57.300 življenj (50.000 v Turčiji in 7.300 v Siriji), 1,5 milijonov ljudi je ostalo brez strehe nad glavo. S poškodbami prizadeto območje se je raztezalo na 350.000 km² površine (kar približno ustreza površini 17-ih Slovenij). Pri potresih se je aktiviralo veliko področje ob Vzhodnoanatolskem prelomnem sistemu. Prelomni pretrgi so segali tudi do površine Zemlje. S primerjavo satelitskih slik so izmerili 300 km dolg pretrg pri prvem potresu in 125 km dolg pretrg pri drugem, z zmikom dolžine do 7,3 m (opazovanja na terenu).

Na sliki: V smeri urinega kazalca od zgoraj: Porušene zgradbe v provinci Hatay, pogled na razbitine iz Alepa v Siriji, kitajski Blue Sky in iranske ekipe za iskanje in reševanje v Adiyamanu, pomoč USAID v letalski bazi Incirlik in šotorsko mesto v Kahramanmarašu.

(vir: 2023 Turkey–Syria earthquake - Wikipedia)